

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilttér és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 18 kor. 4 kor.
Fél évre 9 kor. 4 kor.
Negyed évre 4 kor. 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetők jutányosan számítottak.

NYILTTÉR PÓTLÓRA 30 FILLÉR.

Felelős szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és leltárlépcsős:
STRAUSZ SÁNDOR.

Husvétii gondolatok.

»Feltámadt Krisztus e napon!« — Mily felemelő, mily lenséges az az erő, az az öröm, mely a szent zsolozsmák nyomán szárnyrakél!

Feltámadt az erőszekkel legyilkolt igazság! Diadalmaskodott a sárbatiport »jó«!

Világító fénye beragyogja az egész világot. Nyoma ott van a tavaszi pompában viruló virágok üdeségében, a patak vig csergezőseiben, az ég madarainak élettől duzzadó, nevelő dalában. A diadalmas, egészséges élet, a feltámadás ott van minden zúgban. Ez űli ünnepeit az emberek szívében és a színpompás természet legutolsó alkotásában egyaránt.

De haj, örömpoharunkba ürmöcsepek is vegyülnek. Mi nemcsak keresztények, de magyarok is vagyunk! A keresztényeket megváltotta egy Messiás. De hol van az az ember, hol van az a féltelen, aki bennünket megszabadítson az idegen járomtól, a belviszály ezerféle fekélyeitől?

Az új életreklent természet, a diadalmaskodó »Igazság« ünnepeit üljük ma. De hol késik a magyarok igazságának diadala, a mi eltemetett jogainknak a feltámadása?

Évszázadok óta lidércnyomásként nehezedik ráuk egy idegen levegő, idegen érzésekkel. Ólomsulya elnyomja a jobb sorsra érdemes faji erőket, melyek egy szabadabb légkörben csodát művelhetnének. Pénzünkkel, vérünket idegen eszmékért, idegen érdekekért áldozzuk, holott ezekre magunknak is szükségünk lenne.

Magyarok Istene küldd el fiadat hozzánk,

hogy megválthasson bennünket, hogy diadalra juttassa a magyar faj igazát!

Sívár a jelen. Közéletünk kiválóságai, a nép telve vannak a legnagyobb visszavonás átkaival. Túrelmetlen, ideges minden ember, Bizalmatlanok, gyanakodók egymás iránt. A legjobb hazafiai száundékból erőd tetteket a hazaárulás vádjával bélyegzik meg a túrelmetlenek. Nincs egyetértés. Kapkodás, fejvesztettség uralkodik ma közéletünkben.

Jöjj el magyar Messiás, szabadíts meg minket! Mig a vezető embereket a politika ezer baja köti le, addig az idegenek, a magyar nemzet kebelén táplált ellenségek egyre-másra vonják ki lábunk alól a talajt. Magyar ősköltő származó, tisztán csengő magyar nevű oláhok gyalázzák a magyart. Ellenünk valósgos irtóhadjáratot viselnek. Minden lehető áron összevásárolják a magyar földet, hogy azt ne adják senkinek másnak, csak oláhnak.

Oroszországból, Lengyelországból zsidómenekültek jönnek, kik rövid pár év alatt a nemzetelleni érzésű kozmopolita magyar társadalom vezetőivé nővik ki magukat.

És a magyar megy Amerikába, hogy soha többet hírt se halljon erről a siralom-völgyéről.

Ez a nekünk oly kedves föld, a mi kis Muraközünk, itt van az ellenség»s indulatok kohójának közelében. A »Cirill apostolok« izzó gyűlöletet tájékozva járják be éjjelenként a falvakat, hogy izgassanak a jog, az igazság ellen. Ez a föld mindenkor a magyaroké volt! Lakói jóban-rosszban egybeforrtak a magyarral! Nem engedjük, hogy most idegenítsék el tőlünk. Saját véreink, saját pénzünkön nevelt, de a címkórság, a vagyton, az érvényesülés vágya által meg-

vesztegetett lelkek janicsárokká vedlenék. Ellenünk törnek. Templomainkba, házainkba idegen szót, idegen érzést hoznak. Mi lesz ebből?

Magyarok Istene, ki ezer éven át védelmezte ezt a szegény hazát, esdve térünk, hozd el nekünk is a megváltást! Küldd el számunkra a Messiást, aki kivesszen ebből a leirhatatlan, késégbeéjt labirintusból. Add, hogy a magyar is megúthassa az elfojtott könnyekben, az ökölboszorult kézben, a szomorú notában, az amerikai kivándorlásban, a vádaskodásban megnyilvánuló elnémított igazság feltámadását. A szebb, a jobb tavaszt!

Kozma Imre.

A földmivelő nyugdíja.

Március elsején lépett életbe az a nagyjelentőségű szociális törvény, mely a földmivelőnek, legyen bár munkás, legyen bár cseléd, kisbirtokos, vagy nagybirtokos, legyen bár foglalkozása csak mellékesen gazdálkodás, nyugdíjat biztosít. A nyugdíjbiztosítás ugyanarra az alapra van felépítve, mint a hivatalnok nyugdíja. Ezenél is a szolgálati évek száma, valamint az elért fizetés, illetőleg a fizetés után járó nyugdíjjaradék skálája a nyugdíj emelkedésének. Így van ez a fatusi ember nyugdíjánál is. Az új törvény szerint ebbe a nyugdíjpenztárba beléphet 14 éves kortól bármely időig férfi vagy nő. A beiratkozás a községi előjárásúgnál történik és a beiratkozási díj egy korona. A nyugdíjilletéket féléves részletekben kell fizetni és pedig postabefizetési lapok útján, melyeket a gazdasági munkás- és segítőpénztár igazgatósága (Budapest, V., Alkotmány-u. 6.) küldi meg a

A budapesti életből.

(Ciklus).

Írta: Zombory Gyula.

Vitetik a gyári lányok
A habarék feketét,
Tesznek hozzá tejet, melynek
Rég lesztek a színtét.
Ez az étel reggel, délbe,
S többször ez a vacsora,
Azért sárga valamennyi,
Mint az érett uborka.

Postakocsi felesége,
Ki a fejést megunta,
Férjét a falusi csendből
Budapestre felgyurta.
Kávésánkban űli át a
Sok heverdel délutánt,
»Habos« moslékot szűrőszőlet
S vesz magának bördívánt —
Kiki ül a kapualjba
S ha »fagyaltos« sippját fujja:
Három krajcár vanillí! —
Tízezer ily famili ...

Villamoson kurucképű
Gazdaember »vezető«,
Otthon az adót nem bírta,
Lett belőle vezeklő.
Rövid áram, hosszú áram

Nem kell ide fizika —
Egy hajdulás a sutyinca ...
S alo mars a dinnyiba.

Befejezett földesurak
Végreménye Budapest,
Ahol olyan sokat mutat
Nemcsak a nap, de az est.
Képviselőnél addig csusz mász,
Mig díjnoknak beteszi,
S a kurias nemes ember
A tollát percceteti —

Perceg a toll lassan, léhán, sokszor nagykedvetlen,
Oda haza ő nagysága szörnyű fanyar izetlen,
Megnyer a kaplációt s ki szorozott a falun,
Most bejár a pucérjába külvárosban valahun.

Kovácslegény, suszterlegény, jegyzőségéd,
[szobalány,
Kiknek szürke lett a vidék (s hány van ilyen,
[jaj de hány!]
Mind utaz a fővárosra, hiú remény vezet,
Bethlen utca, Hernád utca valamennyit beveszi.

Hónapos ágy nem is drága,
Kivált ha kettő használja,
Egy szobában huszonhat, ...
De napra telik a nap,
Se műhely, se jó szolgálat,
Inok ur is hjába fárud —
Zálogházba már a hulmi
Kezdi a dolgot meggunni,

Egyik betör, másik lop,
Mig egyszer csak haja hopp!
Fütel a rendőrség keze,
Velük a zölköcsi tele,
Utazhatnak toloncon
Így van Pesten abblion!

Felvergődött Mármarosból
(Füle mellett akkor tinc)
Most kicsit átpállerozva,
Régi slágnak nyoma sincs.
Keddi citromárulások,
Ott van kis és nagy vásáron,
Fene tudná a nevét —
Egyzer aztán nagyot lép ...
Olvashatjuk: »Gajdelez Mór
Kölcsönzlet« — és jön ur, pór,
Berakják a sok garast,
Várnak s kapnak tagarast.
Végre aztán pattan a húr,
Megugrik a bankár úr,
Meg sem áll Amerikáj.
Napról napra így volt máig —
S jön egy újabb »Gajdelez«
S rendőrségünk mit sem tesz.

Nagyságos úr, cilinderben,
Ismerik a vendéglőben,
Kávéházban egyaránt,
Hisz ott től sok délutánt, —
Este színház, kabaréba,
Akárhányszor szeparéba,

tagnak. Felévenként a fizetnivaló öt korona; napjára tehát nem egészen három fillért kell fizetni.

Készségkívül a legszegényebb néposztály részére tervezték ezt az emberbaráti intézményt, mely az előregedés, a munkalehetőség idejére rendes házi segélyt ígér. Lényeges kellek tehát a szűles rétegeket felvenni hivatali intézmények, hogy alaposan számoljon a legszegényebb nép teherbíró képességével.

Azt hisszük, hogy ez irányban nem lesz jogos kifogás. Napi három fillért megfizetni azért, hogy az ember öregségére rendes nyugdíjat kapjon — igazán még a legszegényebb embernek se sok. A nép hivatali vezetőire, a lelkesekre, körjegyzőkre s a néptanítókra nemes, nagy feladat vár abban a részben, hogy lakostársaikat meggyőzzék, miszerint itt nem nyereszkesedésre alakult társulatról, szövetkezésről van szó, hanem az állam által garantált, hatalmas népegésztő, altruista-intézményről, melyhez a törvényhozás áldozatkészségéből az ország évenként segéllyel járul és amelyhez, nehogy a kezelési költségek csak egy fillért is elvonjanak az emberbaráti alaptól, ezek a kezelési költségek az ország közjövödelmeiből fizetődnek. Így hivatalnokai állami tisztviselők.

A nép lelkes vezetői, akik önkéntes munkát kívánnak vállalni ennek az országos intézménynek propagálásánál, mert átérzik, hogy emberbaráti szeretet parancsa szerint cselekszenek, midőn az önkéntes belépés alapjára helyezkedett népbiztosítást lakostársaiakkal megértetik, azoknak nyomtatékosan ajánljuk szives figyelmükbe különösen annak hangsúlyozását, hogy belépve bárki ebbe a pénztárba; soha semmi körülmények között nékikárosodás nem éri, mert az ország egész vagyonával garantálja, hogy amit a törvény a tagoknak biztosít, azt azok levonás nélkül megkapják és bármikor, bármiknek hűtlen sáfarkodása ennek a pénztárnak anyagi részét nem érinti, mert mindenért az állam áll jól.

Nyomatékosan kell mindezeket hangsúlyozni, mert hiszen igen sok ember megérette már a kezét az úgynevezett kihazásító és temetkezési egyletekben, amelyek egy-egy vidéken gombamódjára terjedve el, alakulásuk fellendülésük és matematikai számításai alap nélküli való elhervadásuk jelzi, hogy

a biztosításnak ezen formái mennyire könnyen gyökeret vernek a nép körében.

Azt hisszük, hogy a nép érdekében való lelkes ismeret és a nép hivatali vezetőinek tekintélyét, népszerűségét emelni fogja, ha a nép e nagy érdekét érintő 1892. évi VIII. törvényeket érdeme szerint ismertetik. Legjobb lenne az érdeklődőknek közvetlenül az országos munkás- és cselédségpénztár igazgatóságához fordulniok, hogy az új törvényi füzetesen ismertető füzetet küldje meg. A pénztár ennek a megkeresésnek készséggel fog eleget tenni. De hogy már előzőleg a népbiztosítás alapelveivel tisztában legyünk, következéskéül közöljük:

A nyugdíjbiztosítás alapelve, hogy tíz betöltött tagsági év után ad nyugdíjat. Ez a nyugdíj aszerint nő, ahány évig fizet a tag. Azonban mindenké, tekintet nélkül a nyugdíjfelvételi évekre, 65 éves korában feltétlenül nyugdíjaztatik, ha akár olyan egészséges is, mint a makk. A törvény szelleme az, hogy a falu népe e koron túl életének könnyebb sorát élje. A nyugdíj maximuma 240 korona, a nyugdíjas tag tagsági ideje alatt balesetbiztosítást is élvez és így mindazon kedvezményekben részesül (70 napi gyógyítás, napi segély, 70 napon túl rokkantsági díj, halálesetre a családnak 400 koronától 800 koronáig való segítése a kis-korú árvák száma szerint) ezért a balesetbiztosítást külön díjat nem kell fizetni. Megjegyezzük, hogy az összes gazdasági cselédek és gépmunkások, mint eddig, baleset esetére ezentúl is biztosítandók; továbbá, hogy a gazdasági gép tulajdonosa abban az esetben is tartozik a telep mellett dolgozó munkásokat biztosítani, ha a géppel, mint vállalkozó másnaok gazdaságában végeztet munkát. Csak a vizsgázott gépezetek tekintetében tesz az új törvény kivételt, akik az 1907. 19. t. c. értelmében a kerületi munkásbiztosító pénztáraknál biztosítandók.

A baleset ellen való biztosítás minden munkaadó szigorú köteletségévé válik, mert mulasztás esetében 100 K bírsággal sújtatik. Abban az esetben pedig, ha a munkással a biztosítási díjakat megteríteti, 200 K-ig terjedhető pénzbüntetést róhat a hatóság a lelketlen munkaadókra.

Evégből a törvény intézkedik, hogy az összes gazdasági cselédek összeírandók, másfelől az összes gépmunkások is bejelentendők,

hogy ilyformán a törvény intenciói szerint az összes gazdasági cselédek és összes gazdasági gépmunkások baleset esetére tényleg biztosítva legyenek.

Látható tehát, hogy a törvény elég körültekintéssel hatalyt igyekszik szerezni a maga paragrafusainak, mégis teljes életbeléptetése csak akkor válik igazán ténnyé, ha a lelkesek, körjegyzők és tanítók azt szeretettel felkarolják a szűk egész melegevel propagálni fogják. Ha merveik fogják, mennyi jót tehetnek a néppel, ha ez intézménynek tagjaivá avatják. Keressenek tehát módot és alkalmat arra, hogy ez emberbaráti intézmény fája lombosodjék és lombjai alatt találja meg nyugalmát az a szegény munkás és zsellér, akinek, míg nem reszelt kezében a kasza és kapa, csak van betévíz falafja, ám ha egyszer napja áldozik, dologtehetetlenné válik: súlyosan ráborul az emésztő gondok özőne, vagy pedig lépő keserűséggel eheli a kegyelemkenyer odavetett, sokszor megszfrott falafját.

Nehéz sors, sötét jövő, mely a falu népe nagy rétegére vár. Ezt a súlyos terhet eloszlatni az emberszeretet joga is, kötelessége is. És e nemes munkának teljesítése sok s részben a nép érző, lelkes vezetőire vár.

Csáktornya új bírot választott.

Tehát megvan az új városbíró! Csáktornya leszavazott választó közönsége 72 szótöbbséggel Kristofics Károlyt választotta meg Petrics Ignáccal, a volt városbíróval, szemben, akinek megbocsátani nem tudta, hogy bírói tisztéről idő előtt lemondott.

A választási aktus Szalmay József jár. főszolgabíró elnöklété alatt április 2-án d. e. 10 órakor vette kezdetét. Mint bizalmi férfiak Wollák Rezső, Puh Máttyás, Benedikt Edé és Nádas József szerepeltek. Az egész tisztikart üjtölték meg; a harc azonban voltaképen csak a bírói állás betöltése körül folyt.

Az elnök főszolgabírói kandidálási jogánál fogva a bírói állásra Kristofics Károlyt, Petrics Ignácot és Sátrán. Károlyt; a helyettes bírói állásra Sáfrán Károlyt, Petrics Ignácot és Sztrahunya Józselet; a közgyámi állásra Ivácsics Ignácot, Zdeiar Miklóst és Mózes Bernátot; a pénztárosi állásra Horváth Pált, Mózes Bernátot és Strahia Károlyt hozta javaslatba.

A választás 3/4 órakor ért véget, miután főszolgabíró a zárórát fél 4-kor kitűzte volt.

A szavazás eredménye a következő volt: Petrics Ignác 91, Kristofics Károly 163 szavazatot kapott; Sáfrán Károly 180, Sztrahunya József 74-et, Horváth Pál és Ivácsics Ignác 254—254-et. Eszerint városbíró Kristofics Károly, helyettesbíró Sáfrán Károly, közgyám Ivácsics Ignác s pénztáros Horváth Pál lettek. Az előjáráságha a régieket: Benedikt Edét, Hirschmann Leót, Pethő Jenőt, Prusázt Alajos, Topek Istvánt s Zakál Henriket választották meg ugyszólván egyhangulag.

A megválasztottak a hivatalos esküt nyomban le is tették.

Jellemző a választásra nézve, hogy a csáktornyabelvárosi 525 választópolgár közül 349 (66%) s a külsőközönségbeliek közül 53 (40%) tartózkodott a szavazástól. Eszerint a belvárosiak közül 176 (34%), a külsők közül 78 (47%) szavazott le, mely utóbbiak 6 kivételével mindnyájan Kristofics Károlyra adták le szavazatukat. S így a kántorválasztáshoz hasonlóan ebből a választásból is kézzelfoghatólag kitűnt a városi polgárság közömbös-

A pénz hullik, mint a dög,
H. I. suhan, hol meg csörög,
Ki sem kérli, honnan kerül,
Hogy az a zsebb ki nem merül?
De a talány meg lesz oldva,
Egyszer csak hozzák a lapba:
Browning durran megést, újra,
Nagyságos ur esett basra —
Rovancsolnak sebtiben
Vig az élet ide feni.

Házmester, ur régna lánya
Jár moziba, meg színházba,
Feje is elszédül bele,
Művészethez jön meg kedve,
Bejár szini iskolába,
Lábát nem tenné konyhába,
Két három év elfut tőle,
A fene se lett boldog,
Fognak neki, egy vőlegényt
(Megveri, az Isten szegényt)
Az sines, aki leveit főzön
Vagy egy főtöt, gombot gyárba
Férj úram menekül gyárba
Mások az utca sarkára.

Trafikot vesz primadonna,
Ha már a hangját kifújta,
S mert még formás, jut Mecenás,
Ennek révén lett trafikás.

Bájak fogynak, házbér megnő,
Nagysága fut a pult mellől,
S híre vez, mint szappannabuk
Nekivágot egy falunak
Kártyát vetl tisztér, babér
Fényes multra ez babér.

Fésűr, hogyha matuzsált
S otthon egyévet urizált,
Beiratkozik a jogra,
Nem tanulni csak pró forma —
Dendiskedik évről évre,
Viszi szegény apját jégre —
S mikor elfogy zsebpénze, csukag,
Ereszkedik feje búnak,
Nincsen a munkához szokva,
Áhelyett, hogy mihez fogna,
Margithidról nagyot ugrik,
Othon meg a dobot verik.

Vége, hossza sose lenne,
Budapestnek mennyi képe —
Ezer küzdés, száz családás,
Minden óra újabb sírt ás,
Boldog, kit az akáclobok
Legyezhetnek, jaj de boldog!
Ne vágyjatok pucra, fényre,
Nagy városnak hamis fénye,
Sötét árnyat hord magával,
Érd be falud gunyhójával.

sege, mellyel a városi ügyek iránt állandóan viselkedik.

Csáktornyan tehát a közügyek vezetése hovatovább, lassanként az intelligencia kezéből a külső községek polgárságának a kezébe kerül, ami törvényes és alkotmányos szempontból elvégre mindegy, de mégis megszívlelendő körülmény, különösen akkor, ha meggondoljuk ennek, a város további fejlesztésére vonatkozó esetleges megakasztó körülményeit s ha látjuk a nagyarányú korrekciót, mely ezeket a szavazókat az urna elé vitte.

Egyébiránt üdvözöljük az új tisztikart s elsősorban Kristofics Károly új városbíró. Adjon neki a magyarok Istene erőt, kikitartást, hogy szellemi képességeinek segítségével is haladó időjének nyomdokaiba lépve a város ügyeit bölcsen vezesse s hogy fontos állását a város polgárságának javára, Csáktornya további haladására s felvirágoztatására, a polgárság közmegelegedtségére sikeresen betölthesse.

A város képviselőtestületének gondja lesz rá, hogy őt ebbeli törekvéseiben támogassa.

Hivassunk orvost!

A történelem is igazolja, hogy még a legnagyobb hősök is rettegtek a haláltól, akkor mikor az kivédhetetlenül, szinte orrozva tört az emberre. Hiába, bátorság ide, bátorság oda, a halál fényes kaszájával nem tartozik a legkelemesebb látványok közé, még akkor sem, ha az a szomszédnál tisztelleg, még kellemetlenebb azonban, ha a mi portánkon kopogtat. S épen ezért nem kell csodálkozunk azon, ha még a legintelligensebb ember is retteg attól a pillanattól, amikor megismerője lesz annak az idegen országnak, melyet a népnyelvén a másvilágnak neveznek.

S mégis, ha összevetjük, hogy ugyszólván minden ember retteg a haláltól, ha szemléljük, minő urrá tud lenni ez az idegen nagyhatalom az embereken, csodálkozással láthatjuk, hogy mily kevés intézkedés történik arra, hogy ez a kellemetlen vendég minél későbbben jelenjék meg házuaknál, minő kicsiny védelemre szorítkoznak, hogy gátat vessünk tobzódó uralmának.

Különösen a kisebb helyeken, a városoktól messzebb fekvő tanyákon, falvakban láthatjuk, minő irtózáttal viselkednek a gyógykezeléssel szemben. minő keveset szólnak arra, hogy megrogasztott egészségüket helyreállítsák. A gazdaember, ha véletlenül a szerűn, avagy az aratásnál meghűl, dehogyan is menné azonnal orvosért hanem ha egyáltalában tesz valamit, úgy elmegy a falubeli javasasszonyhoz, aki azután valamelyes vajkos szerrel meggyógyítja, ha a természet is úgy akarja, vagy pedig sietteteli a fekete kaszás eljövételét. Az orvos az meg hadd kártyázzon tovább is nyugodtan a kaszinóban ilyen katonadolog miatt nem fogják háborgani.

S a legszomorúbb a dologban, hogy tanuló ifjúságunk mindezzel tisztában van s mindegyre jobban veszi kedvét az orvosi pályától, mely a mai megdrágult életviszonyok mellett nem adja azt a keresetet, melyet azzal a sok tanulással, kinlódással kiérdemelt s a melyet társadalmi állása megkövetel tőle.

Az egyetemeken az orvosi fakultás hallgatói mindegyre csökkennek, mindig kevesebben s kevesebben mennek erre a pályára s ma holnap már ott fogunk tartani, hogy állami ösztöndíjjakkal kell majd a tanuló ifjúságot az orvosi pályára csábítani.

Vajjon az intelligenciával a nép tanul-

ságával a művelődésével áll egyenes arányban a halálzási statisztika? A tudomány s tapasztalat azt bizonyítja. Minél műveltebb valamely ország társadalmi, annál kisebb a halálzási arány s minél műveletlenebb, minél balkánibb az állam annál nagyobb a halandósága.

S ime most vagyunk annál a pontnál mely beigazolja, hogy a nép műveltségére az a kiinduló pont, amelynek következménye, hogy többebb tördök az állatai egészségével, mint a sajátjával s családjaival, hogyha a disznó, ló, ökör megbetegszik az állatorvos azonnal ott terem, mert ha az elhull, újat csak drága pénzért vásárolhat, ellenben ha közülök belegszik meg valaki, azt egyenesen a gondviselésre bizza. Az Ur adta, az Ur el is veheti! mottoval.

A népet kell művelnünk, azt kell kitanítanunk arra, hogy az emberrel-t ma már nem ingyenes valami, az is pénzbe kerül sőt sokba s ha az ember közül megbetegszik valaki. annak gyógykezeléséről is gondoskodnunk kell, nem csupán a szinleg drága, de emellett értéktelen állatokról.

Mikor érjük ki meg azonban azt az időt, amikor a mi országunk lakossága is tudatára jut annak, hogy betegségét orvossal s ne vajakos asszonnyal kezeltesse?!

K Ü L Ö N F É L É K.

Husvét napján.

Kis falucska templomában

Hivogaton szól a harang,

Hívók jönnek, kedves arcom,

Hisz' ma ünnep, nagy ünnep van ...

Felcsendül a régi ének:

— „Feltámadt az Ur e napon!”

S szent komolyan, édes öröm

Tűnédz fel az arcokon ...

Ez egyszerű szivekben is

Ott él a feltámadt Isten,

Veszes idők száz viharja

— Sem ázheti azt el innen!

Kis falucska templomában

Hivogaton szól a harang,

Hívók jönnek, kedves arcom,

Hisz' ma ünnep, nagy ünnep van ...

Mekövetz Károly.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXIX-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelttel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szeptémből fennakadást történjék. Tisztelttel a kiadóhivatal.

— **Eljegyzés.** Plichta Olga urleányt, Plichta Béla csáktornya-vidéki körjegyző leányát, eljegyezte dr Pozsgár Rezső.

— **Tanítók előléptetése.** A kultuszminiszter Thorday János és Fischerné Dugovich Betti csáktornyai, Majorné Kiss Jolán hodasányi, Steinauerne Gérics Mária muracsányi, Nádai Ferenc perlaki, Balogh Ferenc szent-orbánhegyi, Bezenhoffer Mihály drávanagyalui és Honfi Lőrinc zrinnyifalvai áll. elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőket állomáshelyükön évi kétszáz korona pótlék élvezete mellett igazgató tanítókká (tanítónőkké) előléptette.

— **Gyászhir.** Langer Makár, a budapesti közúti vaspálya társaság nyug. felügyelője, ki éveken keresztül Muraközben, Bányaváron mint földbirtokos tartózkodott, március hó 26-án életének 81-ik évében hosszas szenvedés után Zágrábban elhunyt.

— **Felvételi pályázat.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urnak 34296

sz. rendelethez értelmében az 1912/13 iskolai évre a csáktornyai állami tanítóképző-intézet I. osztályába összesen 30 növendék vétetik fel és pedig teljes fizetéses helyre 11, féldíjas helyre 10, ingyenes helyre 2, ösztöndíjas helyre 3, segély nélküli bejárónak 4 növendék. A teljes fizetésesek 28, a féldíjasok 14 K-t fizetnek havonként köztartásdíj címén az intézet pénztárába. Az ösztöndíjas havonként 14 K ösztöndíjat kap. A kérvényben a következő okmányok csatolandók. 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. é. értesítő, 3. tiszt. orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályáról alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteles közírási bizonyítvány a szülőik vagyoni állapotáról s a kiskorú gyermekek számáról hiteles családi kimutatás. Csak oly éptestű és zenei hallással bíró tanuló vétetik fel, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s akik polgári vagy középiskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvételt az intézeti orvos véleményétől s az ének-hallásbeli vizsgálat eredményétől függ. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz címzett folyamodványokat az előirt okmányokkal együtt 1912. május 31-ig kell a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének, az utolsó posta és vármegye feljuttatásával. Csáktornya, 1912. április 5-én. Zrinyi Károly igazgató.

— **Halálozás.** Nagy veszteséget szenvedett Perlak; f. hó 2-án hunyt el Glavina András a község érdemes polgára, életének 70-ik évében. Glavina András mint községi bíró, részben mint péntáros szolgálta Perlak közérdekét 30 éven át. Megyebizottsági tag is volt, a tiszoltölgylet parancsnoka s hosszabb időn át pénztárnoka. A temetkezési egylet s iskolaszék is tagjai közé számfolta Glavina Andrást. Temetése 4-én d. u. történt, melyen ugyszólván egész Perlak veit részt. Perlak nagyközsége, a tiszoltölgylet s az iskolai gondnokság koszorúval is fejezte ki részvétét az elhunyt iránt. Nyugodjék békében!

— **Színház.** Halász Alfréd kitünő társulata f. hó 10-én szerdán tartja bemutató előadását. Szinre kerül Biró Lajos kiváló darabja »A sárka lilium«. Csütörtökön Martos és Rényi nagyszerű operettje »A kis gróf«-megy. Azt hisszük, hogy a társulat melyet igen jó hírs kísér, megérdemlő pártfogásban fog részesülni.

— **A postai bélyegzők olvashatiansága** miatt a budapesti kereskedelmi-és iparkamara a kereskedelemügyi miniszterhez feltérjesztéssel fordult, amelyben rámutat a postai bélyegző lenyomatok nagy jelentőségére, különösen a peresé váló ügyekben, amikor gyakran perdöntő fontossága van annak, hogy hol és mikor adatolt fel a vitában szereplő üzleti levél. A miniszter rendeleti úton intézkedett, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket olvasható bélyegző lenyomatokkal lássák el. Ily lenyomatok lehető elérése érdekében egyébként tervbe van véve az is, hogy a postahivatalok tőkéletesített rendszerű bélyegzőkkel lássák el.

— **Halálozás.** A helybeli polg. leányintérszűn egyik kiváló vezetőjét, özv. Loncsarits Lipótné szül. Bezerédy Ilonát súlyos csapás érte. Nevelt fia, Loncsarics Jenő f. hó 5-én éjjeli 11 órakor 22 éves korában elhunyt. Tüdővész támadta meg a szorgalmas, derék fiatalembert és a halál hosszú kínos szenvedést váltott fel. Temetése ma délután 4 órakor a szent mise áldozat pedig 9-én délelőtt 9 órakor lesz. Nyugodjék békében!

Elszámolás. Ertil Károly, pakkáci Julián-tanító, a magyar zászlónak létjogosultságát és tisztességét akart szereznit saját magyar iskolája épületén, amiért a felbőszült horvátok Ertilt lefőtötték. Ertil sérülései oly súlyosak voltak, hogy hallását elveszítette s agybántalmis támadt. Szóval fiatal kora dacára rokkant lett s mint ilyen, csekély végkielégítéssel a tanítói pályának örök búcsút mondott. Miután a csekély végkielégítésből 6 tagból álló családját eltartani nem tudja, felszegélyezésére könyöradamányokat gyűjtene országszerte részére. Csáktornyan is Hüll Cili áll. óvónő gyűjtött, akinek gyűjtőívén, az összeggyűjtött 3050 K-hoz adományaikkal a következők járultak: Csikvándi Ernő (10 K); özv. Csikvándi Mártonné (6 K); Fischerné Dugovich Betti és Nuzsi Stefánia (2—2 K); Horváth Antal (170 K); Pethó Jenő, Wrana Iona, Csikvándi Magdus, N. N., N. N., N. N., Hüll Cili (1—1 K); Strausz Miksa, N. N. (60—60 f); N. N. Czövek Jenő, N. N., N. N., Domján Editke, N. N. (50—50 f); N. N. Iház Ferenc (40—40 f); N. N., N. N., N. N., N. N. (30—30 f); N. N., N. N., N. N. (20—20 f). A szives adakozóknak ehelyütt is hálás köszönetet mond a gyűjtő.

Tolvajbanda. A stridóvári csendőrség érdemes munkát végzett, amikor az özvegy Baráth Andrásné ligetfalvi lakos kárára hónapokon keresztül elkövetett lopások tetteit kiderítenie sikerült. Ami annál nagyobb fáradságba került, mert egész társaság verődött össze, mely Baráthné vagyonát január 12-ike óta rendszeresen megdézsmálta. A horogra került tettesek Zadravec Teréz 18 éves királylakti, Belovics Antal 13, Belovics Anna 15 és Belovics Lajosné 34 éves ligetfalvi lakosok. A tulajdonképeni tolvaj az első kettő volt, akik zárt ládából összesen 100 K-t elloptak. Utóbbi kettő közül pedig az egyik mint orgazda, a másik mint felbújt működött közre. A tolvajbandát a nagykanizsai kir. ügyésznek adták át.

Vasárnapi Ujság. feltűnő gazdag sorozatát adja a szebbnél-szebb aktuális képeknek. A Tegethoff dreadnought-csatahajó vízrebocsátása, Herczeg Ferenc új darabjának előadása, Vaszary János festményeinek kiállítása, a kispasztorkai kiállítás, a déli sark fölfedezése, a kínai forradalom stb. adják a képek tárgyait. Széppiradalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Szőlősi Zsigmond novellája, Jászay-Horváth Elemér verse. A színházi újdonságokról Alexander Bernát ír. Egyéb közlemények: Garai ákos rajjai s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világkrónika-val együtt hat korona. Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.

Szivartolvaj. Ami annál különösebb, mert nem férfiról szól az ének, hanem nőről, aki ezen a címen a bitorbanhegyi asszonynak a neve, aki a múlt hó végén Orehov-csákhegyen Brezsnjak Tamás stridóvári lakos tulajdonját képező dohánnyt és szivart 58 K értékben elloptott. Feljelentették a kir. járásbírósnak.

Megdézsmálták a kovácsműhelyt. Novák János kovácsmester Viziszentgyörgyön s mint ilyennek jól felszerelt kovácsműhelye van. Eszrevették azonban a múlt hónap derekán, hogy a műhelyt minduntalan feltörték, mely alkalommal egy-egy értékeseb szerszám is el-elűnt. Novák János emiatt panaszt tett a miksvári csendőrségnek, mely a nyomozást meg is indította. A kár megállapítása során kiderült, hogy a kovácstól összesen 63 K értékben loptak el különféle szerszámokat. A nyomozás eredményre eddig még nem vezetett.

Az Első Magyar Birtoztató közgyűlése. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság múlt hó 16-án tartotta Csekonics Endre gróf v. b. t. tanácsos elnöklété alatt ezidei rendes közgyűlést, melyen egy a főuri világ, mint a pénzügyi kiválóságok megszámálva vettek részt. Az elnök a közgyűlés határozatképességének megállapítása után meleg részvétellel emlékezett meg Zichy Nándor gróf és Szende Károly igazgatósági tagok elhunytáról. Erdemeiket a mai közgyűlés jegyzőkönyvében öröklítették meg. Az igazgatóság jelentését ormódi Ormódy Vilmos főrend, vezérigazgató terjesztette elő. A jelentés szerint annak dacára, hogy a lefolyt év üzleti eredményét a nagymérvű tűzkarok igen erősen befolyásolták, mégis a társaság ötvennégy éves fennállásának tartalma alatt a legjobb évi eredményt mutatta. Az évi mérleg 5,267.882 kor. 88 fillér tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság indítványozta, hogy a jutalékok levonása és a különféle tartalékalapok dotálása után 3.200.000 K-t osztalékkul fizessenek, vagyis részvényenként 800 K-t, amely összeget a részvényeseknek Julius eszeje helyett már e hó 18-tól kezdve fizetnek ki a társaság főpénztáránál. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság, indítványait elfogadta és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak mint a felügyelőbizottságnak megadta és Bókay János részvényes indítványára az elnöknek, ormódi Ormódy Vilmos vezérigazgatónak, a kormányzótanácsnak, a választmányoknak, a felügyelőbizottságnak és a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elért fényes eredményét. Jóváhagyta továbbá a közgyűlés az igazgatóság és a választmány közös elhatározásából kifolyólag a közhasznú és jótékonyági intézetek számára megszavazott adakozások melyek az eddigi bőséges adakozásokat jóval felülmúlják. Végül egyhangulag beválasztották a választmányba Gaál Jenő drt, Széchenyi Pál grófit, Wenckheim Dénes grófit és Zichy Aladár grófit. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Gyengeelméjük, gyengegethetségük felvétele. A borosjenői gyógypedagógiai nevelő és foglalkoztató állami intézetbe a jövő iskolái év kezdetétől több növendéket vesznek fel. Felvétetnek a nevelő-intézetbe 7—10 éves, a foglalkoztatóba 14 éven felüli tanításra és foglalkoztatásra alkalmas gyengeelméű, gyengegetheseű gyének. Úgy az ingyenes, mint a fizető lettelelekről bővebb tájékoztatást nyujt bárkinek az intézet igazgatója: Csapó György Borosjenő, Arad megye.

Reformátusi istentisztelet. Kádár Lajos nagykanizsai ref. lelkész f. hó 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Csáktornyan, az állami polgári iskola émeleti nagytermében az 181 szent vacsora kiosztásával egybekötött istentiszteletet tart, amelyre a helybeli és környékbeli református egyháztagok és a szives érdeklődők ez úton is tisztelettel meghívotnak.

Megszűnt a járvány. Múltan az orvosi jelentés szerint március 21-ike óta Csáktornya területén újabb kanyaróbetegedés nem történik s a fertőtlenítés mindenütt szabályszerűen veghez vitéttel Szalmay József járási főszolgabíró március 30-án intézkedett, hogy az iskolákban a tanítás ismét kezdetét vegye. Múltan a kanyaró járvány megszűnése a husvétli szünidőre esett, a helybeli áll. elemi, tanítóképző-intézeti gyakorló iskolában s az áll. kisdóvodóban a tanítások április 10-én kezdetüket veszik.

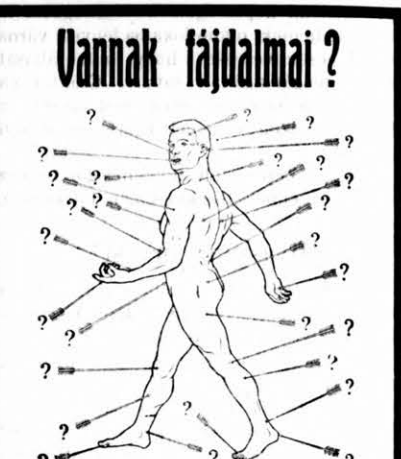
Halálozás. Gombás Istvánné, szül. Szalady Róza urasszony f. hó I-én, életének 42. évében, Zalaegerszegen elhunyt Áldás és beke hamvaira!

Kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére a király dr. Szűts Jenő perikai járásbíró-sági albirót jelenlegi székhelyén járásbíróvá nevezte ki.

Nyilvános köszönet. Idősb. Heinrich Mör, Masztnak József és N. N. úrak 10—10 koronát voltak szivesek a kórház alapra adakozni, melyért ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja az előljárásság.

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmázsa	l m-cent,	kor. fill.
Buza alsórendű	Pšenica	20 00 —
Rozs	Hrz	16 20 —
Árpa	Ječmen	16 40 —
Zab	Zob	18 00 —
Kukoricza	Kuruza suha	19 00 —
Fehér bab	Grah beli	22 00 —
Sárga bab	zuti	21 00 —
Vegyes bab	zmšan	19 00 —
Kendermag	Konopljenose	22 00 —
Lenmag	Len	24 50 —
Tökmag	Koščice	28 20 —
Bikköny	Grahorka	15 00 —

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsapilulákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. szám (Zágrábmege).

- I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhvényt, ideggyengeséget, oldalászüret, szagatást, influenzát, fej-, fog- és derekfájást, zsábat, bémúnást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említtet betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő hájak ellen is paratlan gyógyszerrel használják. Valódi csat úgy, ha minden üveg a Feller-féle üveget viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására öhajtnak adni, hogy az emberek ezrei gomorhajok, görés, évtagyalanság, veseség, hányási, ing-r, rosszlelet, fejfőfőg, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hasbajtó Bolharana-Elsapilulát 6 dohoz bérmentve 4 korona. Övafoktunk azonban utánaotoktól és címezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica Centrale 124 sz. (Zágrábmege).

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely. a magyar Irigalmasrend tulajdona. Elő-öröngi kénves lévvizu gyógyfürdő, modern berendezésű fürdő, kényelmes lévvizu fürdő, szabad-berendezésű fürdő, minden holgynek és urak részére. Török-, kő- és márványfürők; hóleg-, gőz-, savas- és villamosfürők. A fürdők kitérő orvománybeli használatnak filozófus bántalmaknál és idegajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek harukos esetében s alésti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid közlekv. júnyos árak. Gyógy- és zenéjű árcs. Prospektus ingyen és bérmentve küld. AZ IGAZGATÓSÁG.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valaminél finom, puha bőr és fehér teethéresére és megővására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpfeffer“ 1110 m tejszappan. Védője „Steckenpfeffer“ készit Bergmann & Co. cég Teichau a/E. — Kapható minden gyógyszerár- és drogéria-üzletzetár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasznóképeket csodálatosan beválk a Bergmann-féle „Ma nera“ 1110 m tejkrem fehér és finom női kezek megővására, ennek tubusa 70 filléért mindenütt kapható.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Osakturnya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarakom jeziku izlazeći družtveni, znanstveni i povučijivi list za puk Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:

Na celo leto . . . 8 kor. Na pol leta . . . 4 kor. Na četvert leta . . . 2 kor. Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i na računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:

PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i višetnik

STRAUSZ SANDOR.

Božji prst.

Vuzmene doeve ide jeden gazda po širokim orsackim putu proti domu. Zide se vu jednim klanjcom sa jednim siromakom, koj je vu glibukim blatu rustal

— Pomorite mi prijatelj! — prosi siromak. Bormeš vam naplati gospodin Bog! Već od poldana se mućim tu, ali sa temi smučeni i slabimi konji nemrem genuti.

Taj gazda se je jeden čas sgovarjal, da to dugu bude trajalo k tomu pak večer donadja i viher se kaže i on još hajdi falat puta ima do doma. Ali siromak se mu je tak dugu molil, da je on pomogel iz blata kola vun poteći

Kak je po ovim zamutku vu šumu došel za kmićilu se i spustil se je deždj. Lejalo je iz zraka, bliskalo i strele pucale. Nje mogel dalje iti jerbo je takva kmica nastala, da nije nikaj bilo videti. Potegel se vu jedno šuplasto drěvo i tam je prinoćil. »No, jeme je blagoslovil Bog!« mimra vu sebi, drugomu sem bil na službu i tak sem sam vu zlo ostal.

Do jutra se je zrak čistil i on siloma se žuri proti domu. Kak je iz šume vun došel, prestrašeno spazi selo i na mesto njegve hiže sgorečo drevje vidi. Trga si lasi od žalosti i opet počme vu sebi špotati: »Moj Bog! je si mi na platil moju dobrotu.«

Kad vu selo dojde, susedi žalostnu mu javiju, da vu ovim času, doklam nije domaj bil strěla je nu vužgala hižu.

Sad vidi, da ako bi se bil malo pozu-

ril, lahko niti on živ nebi ostal, jerbo strěla je ravno ober postelje puknula vu stěnu.

»Hvala Bogu, koj mi je barem življenje ostavil!« veli sad pred susedi i povedal njim je svoj dogodjaj. »Sa Božjom pomoćjom vre si na pravim drugu stanje!«

I kak je počel novu hižu zidati, pod jednim kamenom je našel veliki kinć, kojega su njegvi preddedi zakopali vu laborskim vremenu. S velikom sućutom se obrne proti nebi i ovak moli: »Oh! gospodin Bože! cudnoviti su tvoji puti! od prostimi da sem vu nevolji smišljenjom tebe shantuval. Ako nepomorem onomu siromaku, denes više nebi bil na světu. Od prostimi grěhe! Alleluja!«

Politički položaj.

(B.) Pisali smo zadnjic ovdje, da je kralj grof Khuen-Hédervary Karolj ministarpredsjedniku naloga dal, da s magjarskemi vodja političari nek dogovaranje nastavi.

Ovo delo je grof Khuen svršil.

Marcius mesec 25-ga dana se je ministarpredsjednik s Lukač Laslo financminis trom i grof Tisa Istvanom črez dvě ure dugo dogovarjal.

Drugi dën, tojest marcius 27-ga dana pred poldan ob pol 12 uri je ministarpredsjednik na Košuthov stan dolazil u Gresham-palaću, gde sa već onda tamo bili grof Apponyi Albert, Désy Zoltan, Toth Janos, Šaghy Gjula i Sentivanji Arpad političari. Poldrugo ure duge se je žnjimi grof Khuen dogovarjal, koj je od nje za tēm k grof Andraššy Gjuli išel.

Pri Košuthu je Khuen grof nikaj dobroga nē mogel svršiti, za radi toga povedal je ministarpredsjednik Košuthovim, da nek si premisliju celo stvar do drugi dan poldne. Onda će on na novoma ta dojt, i odgovora prekvzeti.

On dan poslie podne se je grof Khuen još s Zichy Aladar grotom na kratko vrěme dogovarjal.

Postlie podne ob pol šesti uri su na Budapeštu u ministarpredsjednički palači ministri konferenciju držali. Ministarsavjet je do pol osme ure dugo trajal Tekućemi poste su se bavili.

Marcius mesec 28-ga dana je Košuth-stranka dogovaranje držala, u kojim su odlucili, da bez rezolucije nikak nemreju s kormanom mira sklopiti. Ovu odluku je grof Khuen prek vzel i još on dan poslie podne ob fertalj šesti uri se s Lukač Laslo financministrom u Beč putuval.

Drugi dën je ministarpredsjednik u Beču već za ran jutro s financministrom dogovaranje nastavil, već je dr. Cuvaj Slavko hrvatskomu banu pohoda prijel. Ob pol deseti uri se je grof Khuen u Šönbrunn vozil k kralju na izpitivanje. Izpitivanja je poldrugo ure dugo trajala. Zatēm je Hédervary grof opet s financministrom se dogovarjal. Kada je Khuen grof iz kralškoga izpitivanja nazajdošel, odredil je na telefonu, da svi ministri nek odmah putuju u Beč na konferenciju. Još on dan odvečer ob pol sedmi uri su već svi ministri u Beč dolazili i konferenciju držali.

Dva kuma.

Kumstvo je duhovno rodbinstvo, pak zato nije nigde bez kuma. Ako je gde vienćanje, krstni kum mora tomu činu prisustvovati. Ako se godovno oblužava, krstni kum mora biti k večerji pozvan. Ako dijak donese iz varaša iz gymnazije dobru sviedočbu domov, krstni kum mora o tom biti obaviešen i sviedočba mu se mora pokazati; ako pak donese zločestu, onda netreba. — Jednom riećju, kum je dielnik svake svečanosti, koja se tiče njegovog kumčeta ili obitelji.

Medjutim, više krat se ipak dogoditi more, da kum nije baš najpovoljniji drug, a osobito, ako nije pozvani, pak onda izpričavanju, sladkim riećim od obodvie strane kumov neima biti kraja niti konca, tak, da bi čoviek skoro mogel reći, da je moj pokojni plebanuš ludbrezki Binder Jožef imal pravo, kad je znal reći: »Dva kuma, tri huncuta.«

Jednoć je kum A. imal nekakovog posla u bližjem selu, u koje je put vodil kroz njegov vinograd, pak si je prije odlazka rekel ženi, da za večerju izpeče gibanicu, onakovog najme u okrugu zafrknjenog »rétesa«, kakti masnicu, a on domov iduć će

u vinogradu natočiti jedan baril vina, pak će to za nje baš gospodska večera biti, a to tim više, jer će on truden dojt iz puta domov, a sigurno i gladen.

Muž je sad otišel na put barilcem na plećih, kojega je kroz vinograd iduć ostavil u klieti, za da ga na povratku domov, svojim finim starim vincem napuni i sobom ponese. Žena pako njegovja je doma pred poldan obavljala kućno gospodarstvo, a pod večer je zamiesila i razvlekla tiesto, potejala je mastjum. skupa je zamotala u rief dugi okrugli zamot, kakti ruka na debelom, čurku, te ju je zafrknula u tepsiju, kakti kotač i liepo methnula u peć, gde se je po malo ta prava masdnica, taj »rétes« žaril, dok muž iz svog posla domov dojde.

U to vrieme je muž u bližnjem selu svojegja posla obavil, pak se je domov povrnut. Uz put su mu sline u usta dohadjale, kad se je zmisil na svoju finu večerju, koja ga doma čeka, pak kad je došel do svog vinograda, odpril je ključem kliet, uzel onda pohranjeni baril, šnjim se u podrum spustil te ga punoga do gore natočil svojim najfinijim vincem iz lagva desetaka, na kojem, kak se ono veli, črni maček sedi. Za tim je liepo pivnicu desnicom prekrizil,

za da mu Bog obćuva klod truda i muke njegove. Kliet je sada ključem zaklenul i poglednul na okolo, jeli je sve u redu, pak kad je videl, da je sve dobro, spustil je napunjenoga barila u vreću, hitil ga na pleća te si veselo fučkajuć koracal je liepo polaganu prama domu.

Kad je došel domov, žena ga je već na vratih dvorišta veselo čekala, jer »rétes« je već bil pećeni a stol u sobi pokrit. Poslie kratkog spomenka o njegovom obavljenom poslu u bližnjem selu, donese ona cieloga u tepsiji zafrknjenoga »rétesa« zajedno sa tepsijom na stol, a on iz vreće spukne barila, te ga metne kraj tepsije. Poslie izmolene navadne molitve sednu se za stol, on na klup kraj stiene, a ona njemu naproti na stolec.

Ovo sve se je dogadjalo u kući kuma A. Ali i kum B. je bil u istom selu, koj si je sa kumom A. bil u duhovnom rodbinstvu, t. j. bili su si kumi. I ov kum B. je baš one večeri imal kuma A. nekaj za pitati o gospodarstvu te ga za saviet prositi pak se je u to ime odputil knjemu.

Latinsko pririećje veli: »coena incipit a potu« — t. j. večerja počimlje pilom, te je kum A. za stolom sedeći baš nagnul barila

Marcijus mesec 30-ga dana je grof Khuen na novoma se dogovarjal s financministrom. Zatim pako dobit je iz kabinetkancellarije obznanu, da ga kralj ob jedenajsti uri na izpitivanju prijje. Ministarpredsjednik je na to u Šönbrunn tiral i pred kralja na izpitivanju došel.

Na izpitivanju je celomu krizu konec nastal, kralj je Khuen-kormana, na novoma imenoval.

Dakle imamo opet kormana, svi ministri, koji su do vezda bili u službi, su na novoma imenovani.

Vezda će korman na novoma na red donesti soldackoga predloga u saboru, nego ne bude s Košuthovom-strankom skupa harcuval, nego sam »munkapart« hoće pokazati, da ima tuliko jakosti, da od predloga zakona napravi.

Kralj je marcijus 30-ga dana jednoga rukopisa upravitel grof Khuen-Hédervaryu, u kojem rukopisu to stoji, da on, tojest kralj u soldackim poslu od njegve vladarske pravile nikaj ne pusti, on u slovanjem drži od magjarskoga naroda ustavne pravile, hoće, da nek narod njemu u ovim zadaču lehkocu daje.

Navay Lajoš, od ablegatske hize predsjednik je odredil, da nek sabor apriliš mesec 1-ga dana, tojest u minućem pondelek sednicu drži. Na ovi sednici se bude na novoma imenovani Hédervary-korman pokazal.

U hrvatskimorsagu su nove ablegat zbiranje apriliš 3-ga dana vanpisali. Dr. Cuvaj Slavko ban tak misli, da vezda morgit bude mogel vekšinu dobiti. Ako ne dobi, hrvatskoga sabora opet bude razriešil.

Dakle apriliš mesec 1-ga dana su se poslije tri tjeđne na novoma odprli od parlamenta vrata. Na ovi sednici se je na novoma predstavil Hédervary-korman. Ministar-predsjednik je napredal saboru one razloge, da zakaj je čeli korman zahvalil, i zakaj su oni na novoma imenovani?

Govorili su još na ovi sednici nad kormanovo predpokazanje: Košuth Ferenc, Holló Lajoš, grof Zichy Aladar, Egry Béla, grof Andrašy Gjula, Sabo Istvan (nagjatladski), Zboray Mikloš, grof Appónji Albert i

grof Batthyany Tivadar orsacki zastupniki. — U minućem tork je datje trajala borba nad kormanovo imenovanje. Govorili su Bakonji Šamu, Polonji Geza i Dešy Zoltan ablegati

Apriliš mesec 2-ga dana je i velikaška hiza držala sednicu poslie podne ob 4. uri. I ovdje se je novi korman predstavil. U ime velikaše je Černoch Jnoš biskup pozdravil novoga kormana i slém je sednici već ob 5 uri konec bil.

Pčelarstvo.

Kada se već zima kraju približava i Protulelje dohadja te nastaju lepi topli dani i blago sunce svoje zlatne trake na hladnu zemlju spuša, i budi narav na novi život.

Onda marljivi gospodari imaju navadu a i dužnost je njihova pogledati svoje gospodarstvo. Da se osvedočiju u kakovom položaju njim je ostala čez zimu jesenska sělva, senokose i sve ostalo kaj se gospodarstva tiče, a oni pak koji se s pčelarstvom baviju njim osobito mora prva briga biti da si u pčelinjaku svoje pčelce pogledaju. Mrtve pčele koje su čez zimu poginule i svakojačko smetje koje se pod košnicami nahadja s čistiju i odstraniju.

Jer je čistoća u svakom pogledu neobhodno potrebna.

Na dalje pako se je treba osvedočiti kakovi su nam pčelci. Jeli je kojega potrebno hraniti. Ako su lepi dnevi i toplo vreme već pod konec meseca februara pčelje po malo i cvetnoga praha najti moreju s kojim hraniju mlado ljeglo svoje, to pak onda najbolje moremo spoznati jeli nam svi pčelci imaju žive i zdrave matice. Jer je to najbolji znak da oni pčelci koji cvetnoga praha nenosiju nemaju matice. Ako je i imaju one nesuoplođene onda ovakove pčelce moramo svakako kdrugem spojiti. Jer takovi moraju za malo vrēme sigurno propasti tem bez spajanja u protuljetno doba pomoći nema. Koje pak je treba hraniti njim moramo marljivo jesti davati najbolje je ako imamo Meda.

Ako pak toga nemamo onda je dobro i s cukorom hraniti, jedno kilo cukora i poldrugi liter vode u čistom loncu skuhati

i pod večer na tanjeru pod košnicu deli samo moramo od zgora narezanu slamu dati, na koju si pčele seduju da se ne potopiju. A u jutro moramo to sve odstraniti da si nenavabimo tudjice koje bi nam mogle celoga pčelinjaka upustošiti. Jer se je njih ne lehkoc rešiti.

Kak nam je sem dobro znano da je lani bilo slabo leto za pčelarstvo, jer je polovica pčelcov ne imelo toliko meda dabi se bili mogli za pleme ostaviti, a koji su pak i ostali z vekšinom je sada hraniti treba ako očemo da nam pčelinjaki prazni neostaneju kakovih već po Medjimurju itak dosta ima. Jer se naš narod za pčelarstvo danas jako slabo brine.

Kak u pčelarskih novinah čitamo naš susedni narodi u pčelarstvo jako lepo napreduju i započimljeju svi ponovno.

Sustavu Racionalno Pčelariti, pak makar vnogi niti tako povoljne prilike za pčelarstvo nemaju kako mi u našem ljepom kraju, pak njim ipak ono lepo napreduje. I prinas ne da bi se pčelarstvo povekšalo i napredovalo, nego danomice propada i zamarujese tak, da se je bojati, da se nebi do kraja iz korenilo i zapustilo.

Simon Mustać,
Racionalni polar u Svetoj Mariji.
(Drugiput dalje.)

KAJ JE NOVOGA?

Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srećne vuzmene svetke željimo.

— *Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Zaruki.** Fuchs Kalman brijáč sije zaručil Mattersdorfer Elza gospodjicu na Perlaku — Fuchs Ferenc alsolendvaiski trgovac si je zaručil Premec Jelka gospodjicu na Čakornja.

— **Zgoreto dēte.** Marcijus mesec 21-ga dana se je strašna nesreća pripetila na Vizisentjörgju. Korunić Antala supruga je on dan poslie podne na polji delala i da se med toga topi, iz skupa donešeno kitje je ognja napravila. Med delom se je čisto pozabila iz svoje tri i pol godišnje čerke, i onda je samo k pameti došla, kada se je malo dēte hapilo plakati, jer njezino oprava se je od ognja vužgalo. Běsena mati je gorećo opravo odmah dolistrigala iz deteta, ali već je ne mogla dēte hraniti. Od male pucike se je tēlo tak zgorelo, da je med težke muke umrla. Mati za radi nepazljivosti, su pri sudu najavili.

— **Vkradjenje.** Od Špiranec Jožef totfaluškoga stauovnika iz njegovoga kuruznjaka su u minućem tjeđnu jedan noć četiri metercent kuruzu u 64 K. vrédnosti vkradli. Žandari su već tolvaja vlovili i njega k kr. odvjetništvo najavili.

— **Montecuccoli pri kralju.** Kralj je marcijus mesec 26-ga dana grof Montecuccoli admiral, marina zapovédnika na dugše izpitivanju prijel.

— **Vilmoš cesar i Ferenc Ferdinand.** Nemški cesar je marcijus 25-ga dana ostavil Velence varaša, gde se je s taljanskim kraljom srel. Predi dok bi Vilmoš cesar svojega puta prama Jug nastavil, marcijus 26-ga dana u Brionu je poiskal Ferenc Ferdinand magjarskoga priestolonasljednika. Nadvojvoda je svojom suprugom, Hohenberg Zofia nadvojvodicom i svojem diecami skupa pozdravil cesara, kojemu je na čast u jednim svratištu dejuenera uređi-

te je pošteno iz njega potegnul i onda predal preko stola ženi; a kad je onda i ona barila nagnula, videla je kroz oblok, naproti kojemu je sedela, kako baš mimo oblaka kum B. ide i ona po liho proti mužu si zamrmlja: »Eto, kum ide k nam!«

»Hitro skrij rétesa u zapeček!« — veli on ženi, kaj ona odmah i učini, te tepsiju sa masnicom, porine u zapeček, a on pak barila svinom pod klup, na kojoj je sedel.

U to vrieme već dojde kum u hodnik i stupi u sobu sa navadnim pozdravom: »Hvaljen budi Jezus Kristus!«

»Ah, Bog je hvale vriedan!« — odgovore kumi »A, e obodva, muž i žena zajedno — A gde ste bili prijje? Da ste malo prijje bili dosli, bili bi s nami večerjali!« — vele dalje obojica.

»Ah, dajte mira!« — veli kum »B. tobož prestrašeno, koj je kroz oblok njihovog skrivanje rétesa u zapeček a barila pod klup dobro videl — dajte mi mira, nikaj mi nije volja, — ves sam prestrašeni! — Premislite si samo... kad sam sada kvam išel, da se radi detelje dospomenemo, nadošel sam tam na križanju na u klupko sfrkano kaću, koja je baš na sredini ceste ležala... a mogla je biti tak sfrkjena i de-

bela, kak je on... rétes tam u zapečku.«

»Daj žena rétesa na stol!« — veli uzbunjeno kum »A« svojoj ženi; ali kum »B.« kak da to niti nečuje, pripovieda dalje o toj strašnoj kaću na križanju.

Jer kad su mu zatim nudili: »Vzemite kum rétesa!« — je on još uvijek kakli u strahu govoril: »Najte, najte! — Nikaj mi nije volja... videći tu strašnu kaću, nisam znal, kaj bi šnjom učinil... ogledavam se sve na okolo, tražeći pomoć... ali na ulici već nije nikoga od ljudih bilo... ali nut! — nedateko od tog mesta spazim veliki okrugli kamen kraj grabe ležati, kojega je valjda nekoj foringas iz kol zgubil; tož sam onda kamena na nju skotural, a taj kamen je mogel biti veliki, kak je ov baril tu pod klupom.«

»Metni barila na stol!« — veli sada opet žena mužu, koj ga izpod klupe digne i kraj tepsije postavi, kak je prijje stal, dok još kum »B.« nije došel. Isad su liepo sva trojica, dva kumi i jedna kuma, ili sva četvorica, jer po Binderu su dva kumi tri huncuti a četvrta je kuma, zajedno večerali.

Em. Kollay.

— **Samoubojni bankdirektor.** Vra-gova biblija, to jest karteigranje već je slo i sto personam, obiteljem strašne nesreće donesla. Ipak se ljudi nikaj ne hoćeju učiti iz ove nesreće, nego jesu takvi, koje vrag, karta dalje tenta dot čas, dok nje, i njegve familije na čisto doli ne spravi, i onda on, koj je glava obitelji, s jednom bedastom kugljom se reši iz ovoga svéta. Tak se je pripetilo i u minučem mesec 26-ga dana na Budapeštu. Santo Aladar, od jedne ta-mošnje banke direktor, koj je ne menje, kak četerdesetjezer korun godišnjoga primitka imel, je ne bil zadovoljen s jegvim življen-jom Suprugom je stoosamdesetjezer korun vjeno dobil, to je do zadnjega filléra potrc-sil, i poleg toga se je navjek kartal i kartal, bez da bi mogel peneze dobiti. Ne zdavnja je iz bankkase šesdesetjezer korune vzel na posud, i to je zakatal. On vrazi bakkarat-zvani karteigranje ga je na čistoma, na go-loga slekel. Santo videći to, da ga već na sve strani tiskaju, marcíus mesec 26 ga dana poslie podne ob pol dvé uri se je u Gresham-palači, gde bank svojega ureda ima, s revolverom u glavu strelil. Dok su branitelji na lice mesto došli, već je Santo mrtve bil. Na jednim bélim papiru s čerlenom tintom je nesretni clovek sledeće napisal: Bakkarat me je na tulíko donesel. Vredén sam ovu sudbinu! U njegovim žepu, gde su negda više jezero koruni bili, su samo tri korun i 46 fillére našli. Iz toga vidimo, da karteigranje clovaka na nikaj more spraviti, ako prém ne ima netko pri igranjem sreću. Hitimo dakle karte vkraj, to samo nesreću donese clovoku, obitelju.

— **Priestolonasljednik na Magjar-skim orsagu.** Ferenc Ferdinand nadvoj-voda, priestolonasljednik je marcíus 29-ga dana na knez Festetič Tasilov imetek, na Berzence dolazil. Priestolonasljednik je više dane izpunil pri knežu, i vadasil je. Iz Ber-zence se je Ferenc Ferdinand nadvojvoda nazajputoval u Brioni i tamo je s familjom vuzmene svetke izpunil.

— **Palikuća dečko.** U Kolto (Satmar-varmegija) občini u zadjim vremenah je višekrat ogenj nastal. Marcíus 27-ga dana se je Šalamon Hermanova hiža vužgala i na čistoma zgorela. Žandarstvo je ustanovilo da je ognja višekrat Raad Péter, zvani devet godišnji dečko zrokuval. Dečaka su uhitili.

— **Magjarski konji u Tripolisu.** Castelmare konjanički pukovnik. Castinelli kapitan i Maggi soldački nadživinar su u minučim mesecu iz taljanskoga kormana naloga u Bački konje kupovali i već do sada više kak jezero konje po 600—800 korune kupili, koje su črez figne odpremali u Tripolis za stran taljanskoga vojska.

— **Samoubojstvo.** Na Fehérgurgo se je strašnim načinom skončala jedna osamdeset godišnja stara žena, Pataki Ja-noša udovica. Marcíus 27-ga dana s jednim kuhinjskim nožom se je sebe dvékrat u prse vpicila i za kratke muke umrla. Dobro stojeća žena već je dvé godine bolesna bila, naime je oslépila, i to je nju tak razzalos-tilo, da si je odhitila života.

— **Doli je skočil iz četvrtoga kata.** Berger Imre 19 godišnji obrtpomoćnik je marcíus 28-ga dana odvečer na Budapeštu Kiralj-ulica 65 brojnu hižu iz četvrtoga kata doliskočil i u jeden lakev, koj je s glazov-jem bil pun, opal. Težkemi raneni su ga branitelji u Rokuš-špital spravili.

— **Doli je strelil svojega kapitana.** U Osterode varasu, vu tamošnji kasarni je jeden soldat marcíus mesec 28-ga dana pred

poldan Reets pjesičkoga kapitana doli strelil i za tém samoubojnik postal.

— **Za suprugom u smrt.** U minu-ćem tjednu je umrla na Tab občini Kadličko Mihajla supruga. Muž, na kojega su uvijek pazili, u njegvi zalosti je iz stana odlutal i na najzi se je obesil, dok su ga spazili, već je mrtve bil.

— **Katastrofa na Erie-jezero.** U Ameriki na Erie-jezero se je jeden parobrod, koj je jednoga personalškoga vlaka odpre-mal, s jednim personalškim parovozom sku-pastresnul. Parovoz se je vtunul i tridesti putniki su se u vodu vtopili.

— **Mladoženja i zaručnica.** Na Rešica varasu se je jeden tridesti godišnji rumunjski momak oženil s jednom sedem-deset godišnjom starom ženom. Dakle ipak je istina to, da i stara koza negda liže sol!

— **Ogenj u jedni vlastelinstvi.** U dinjéškim gospodarstvu je u minučem mesec 27-ga dana poslie podne jedna dru-zinska hiža se vužgala. U vjru se je ogenj na hitroma rezširil i više stane uništil. Ognja su samo odvečer mogli lokalizerati. Dva-najst hiže, više zitnice i stale su zgorele. Kvar je po prilici 80 jezer korun.

— **Trstena — u plamnu.** U minu-ćem mesec 27-ga dana je u Trstena (Arva-varmegija) občini strahoviti veliki ogenj pustošil. Ogenj je u Muljanskyovi hiži nastal i za kratkoma je gimnassum i klošter u plamnu stal. U velikim vjru su ljudi ne mogli gasiti. Kvar je veliki.

— **Papa je bolestan.** Sveti otac rimski papa je bolestan. Oni, koji su mogli u zadnjem vřemenu pred svetoga oca dojt, veliju, da je papa jako slab, žalosten i uvijek se na smrt misli. Zadnjé na jednim izpit-ivanju je to rekel jednomu prelatošu: Nek se žuri, ako hoćeju nekaj prositi, jer ja već nebudem dugo živel.

— **Željeznička nesreća.** Beč-utza-iski expresvlak se marcíus 30-ga dana blizo Melzo staciona s jednim teretivlakom sku-pastresnul. Tri putniki su umrli i više oranili. Na vlaku su 54 putniki bili. Kvar je jako znameniti.

— **Hodočastniki u Fiumi.** Marcíus mesec 29-ga dana su tristo magjarski hodo-častniki dolazili u Fiume. Četa najvišestran iz svećenike stoji, koj preko Velence idu u Rim i apriliš 9-ga dana budu nazaj došli na Budapešt.

— **Uhitjeni fiškaliuš.** Dr Frida Mirko fiškaliuša, koj je iz Slatine skočil, su mar-cíus 29-ga dana u noći na Eseku, kade je na novoma hotel u njegvo zapečateni stan outar ili, uhitili.

— **Snieg.** U Polena (Beregvarmegija) občini i na okolici marcíus mesec 30-ga dana je veliki snieg opal.

— **Nesreća.** Verdeš Gabora supruga, jedna škarloska (Satmar varmegija) žena je na bivolkoli hotela svoju betežnu čerku na Nagjbanja odpremali k jednomu doktoru. Put je polag Zazar-poloka vodil, kada su bivolti spazili vodu, s kolom skupa su u potok provalali. Obedvé žene su se u vodu vtopili.

— **Iz vlaka dolihitjeni kondóktër.** Med Vašarosnaménj i Njireghaza stacione na željeznički streci su dvé tretjoga kazreda putniki iz vlaka kondóktëra, koj je nje na mir opomenul, vanhitili. Kondóktër se je pogibelno oranil. Dvé putnike su žandari uhitili.

— **I neverljivi Tomo** ne žali jedan pokus, ako čuje tako osvjedojuće riječi, kakova možemo u jednom listu baronice GERAMB u kupki BUZIAS

kraj Temenavara čitatelji ghar, da ako ve-odavno njegla pisati istrebalo bi se a vezirah objaviti, kako izvrsno djeluje Fellerov Elzašuid. Ja sam toliko bolovala na gihu, slabosti očiju umornosti i glavobolju, bolovima ledja i slakosti, a odkada rabim Fellerov Elzašuid, potpuno sam zdrava. »Mi mislimo, da bi i naši čitatelji pobije jednog pokusa zahvalni bili. Pa još nato ovo je sredstvo jeftino, ta stoji jedno pokusno tuče samo 5 kruna franko i pravi zadobije se kod ljekarnika E. V. Feller u Stubici, Centrala br. 124. (Zagorje).

— **Tajria.** Ve to mane se je pripetilo, -rećemo, da na murakiralskim stacionu, — sledeći događaj: Jeden dolnji-medjimurski streci došel je s (bršom i 2 ambleben) na stacion i željezničkomu kasseru veli: Prosim jednu kartu. — Kam? — pita kasser Sim, u moju šaku, — odgovori siric. Kam hoćeju putovati? — veli neuztrpljivo činovnik. — U svatbu. — Ali u kakov varas? — To ne budem povedal, — odgovori naš siric. — jer drugac bi i oni ta došli!

— **Zbiranje birova na Čaktornja.** Tekućeg meseca 2-ga dana je bilo birovo zbiranje na Čaktoruja varasu. Za varaskoga birova zebzan je Kristófič Karolj, zastúpnik birova: Šafran Karolj, blagajnik: Horvaih Pal, obćeniti podpora: Ivacič Ignac, za pog-lavare zemrani su: Benedikt Ede, Toplek Istvan, Hirschmann Leo, Pethó Jenó, Zakal Henrik i Prusatz Alajos.

— **Promaknuće.** Magjarski kr. ministar od skolske poslov je Torday Janos čak-tornjaiskoga, Fischeric Dugovič Betti čak-tornjaisku, Majoricu Kiss Jolan hodosanjsku, Naday Ferenc perlakškoga, Balog Ferenc sentorbanhegškoga, i Houfi Lórinč zrinjifal-vaiskoga državne učitelje, dotično učiteljice za ravnatelji-čitelje (učiteljice) promaknul.

— **Priestolonasljednik u Beču.** Ferenc Ferdinand priestolonasljednik je tekućeg meseca 1-ga dana u jutro ob 9 uri iz Brioni u Beč nazaj došel.

— **Kraljov vuzem.** Kralj je na veliki četvrtak pred poldan ob 10 uri iz Beča k svoji čerki, Maria Valéria nadvojvodici put-oval u Walseeu, gde bude vuzmene svetke izpunil.

„Alleluja.“

Sve mirno — još sve spava,
Nit vjetar po bregih ne šumi.
Mirna je još avá narava,
Samo juterni zvon buci.
Oh kak je sve potru,
Kak da zamri čeli kraj bi.
Svako srce razdrtu, —
U clovoku još čudno spi,
Ptičica si ne péva.
Speča z vejiće dol gledi,
Lahko da čeka dneva.
Da spēva juternice si.
Kak da bi sve na nekaj, —
Sve čakalo na molitvu.
Tak čudno — to sam Bog znaj, —
Da se još ne budi nigdo.
* * *
A glej tamo na izhod,
Temno nebo se razvedri.
Doljna se razsvéti, —
Angel na zemlju sad leti
A doljnu čudan spok*
Obyzeme, i to čuje se:
»Veselim se stal je — Bog.
Kameu zgroba zvali se je!
Sve vposmu se zazible,
Čuje se pjevanje zvonov,
Pak pjeva: »Alleluja, —
I odzěva náđ milijonov.
O pjesma »Alleluja, —
Budi nas u nevojni ti.
Dase sjećamo svigda,
Kaj trpel da rešil nas si.
Kutnyak Marton,
Keszthely.

Az emberi kéz

mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLMANÝ!

Kérjan ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POLLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

Hirdetmény.

Muraszterdahely község képviselőtestületének 51j kv. 1912. számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy a községben évenként tartani szokt négy országos vásáron a

helypénzszedési jog

a folyó 1912. évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek 1912. évi április hó 21-én délután 2 órakor a körjegyzői irodában bérbeadatik.

Kikiáltási ár 1000 K

Árverési feltételek alulírt előjárásnál betekinthetők.

Muraszterdahely, 1912. április 5.

Lukmann Nándor körjegyző.

Zsllan Mihály bíró.

BIRÓ LAJOS
BRÓDI SÁNDOR
HECZEG FERENCZ
KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS
KOZMA ANDOR

az írók és ujságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett teljesen független
leghatárterjedtebb és
legnagyobb magyar **napi lapot**

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“ „Automobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.
Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

— Előfizetési árak: —

Egy évre . . . . . K 28.—
Félévre . . . . . K 14.—
Negyed évre . . . . . K 7.—
Egy hónapra . . . . . K 2.40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80—100—200—280 oldal.

MEGRENDELŐ-CIM:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokon egyformán

10 fillér.

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

◆◆ Kádfürdők. ◆◆

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorolt masszírozónó. ::

— Jegyek kaphatók: —

Nádasdi Nándor borbélyüzletében
Hirschsohn Testvérek divanruházában.
Mik Szilárd borbélyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari tőzsdeben.

309 4-58

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

◆ A TULAJDONOSOK ◆

A legkiválóbb fajú nemesített Gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffmann Ignác, Szeged
ujszegedi faiskolájában.

Telefonszám 175. :: Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka
egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
D. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlához”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mráz testvérek üvegkereskedésének helyiségében
április 1-én nyílik meg teljesen ujjonnan berendezve

Melczer Jakab

üvegnagykereskedés fiókja.

Nagy raktár: Üveg, porcellán és diszműárukban, vendéglői és kávéházi berendezésekben. Alkalmi és nászajándékokban. Épületüvegezés és modern képeretezés.

Mérsékelt árak, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNAYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . .	500 kor.-tól	feljebb
harmoniumok	150	„ „
czimbalom . .	100	„ „

Alábbi világhírű czégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek, Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók
: Régieket átcsereél ujra :
Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Sparing. A. Koloman

Varaždin, Ferenc József-ter.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a tavaszi- és nyári ujdonságok legnagyobb része megérkezett. És pedig:

Ruhára való gyapjuszövetek, zefírek, grenadinok, kartonok, nyári ruhára való könnyű szövetek.

Tavaszi női- és leányfelöltők, selyemmel bélelt kész csipkeblousok 5 koronán felüli árban, selyem blousok 7 K-tól kezdve nagy választékban kaphatók.

Férfi- és gyermekruhák, raglánok, rövid (Dendy) felöltők stb. az első bécsi gyárakból.

Nagy választék szőnyeg- és függönyökben stb.

Szolid kiszolgálás!

308 19-26

Az emberi kéz

mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLMANÝ!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POLLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 10. Félémelet.

Hírdetmény.

Muraszerdahely község képviselőtestületének 5/1j kv. 1912. számú határozata tolytán közhírré tétetik, hogy a községben évenként tartani szokott négy országos vásáron a

helypénzszedési jog

a folyó 1912. évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1912. évi április hó 21-én délután 2 órakor a körjegyzői irodában bérbeadjatik.

Kikiáltási ár 1000 K

Árverési feltételek alulírt előjáróságnál betekintheők.

Muraszerdahely, 1912. április 5.

Lukmann Nándor körjegyző.

Zsilan Mihály bíró.

**BIRÓ LAJOS
BRÓDI SÁNDOR
HECZEG FERENCZ
KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS
KOZMA ANDOR**

**az írók és ujságírók színe-java írják
a legjobban szerkesztett teljesen független
legelterjedtebb és
legnagyobb magyar napi lapot**

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermekek“ „Automobil“ és „Sport“ melléklet.

**Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.
Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.**

— Előfizetési árak: —

Egy évre . . . . . K 28.—
Félévre . . . . . K 14.—
Negyed évre . . . . . K 7.—
Egy hónapra . . . . . K 2.40

**AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
32—36—40 oldal.**

Vasár- és ünnepnapokon 80—100—200—280 oldal.

MEGRENDELŐ-CIM:

**Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.**

**Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokon egyformán**

10 fillér.

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

◆◆ Kádfürdők. ◆◆

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorolt masszírozónó. ::

— Jegyek kaphatók: —

Nádasdi Nándor borbélyüzletében
Hirschsohn Testvérek divattáruházában.
Mik Szilárd borbélyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari tőzsdében.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

◆ A TULAJDONOSOK ◆

A legkiválóbb fajta nemesített

Gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffmann Ignác, Szeged
újszegedi faiskolájában.

Telefonszám 175. :: Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobban bedörzsölésnek bizonyult köszvényel, oszonnal és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Pichler cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2- és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

O. Pichler gyógyszerésztára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Mráz testvérek üvegkereskedésének helyiségében
április 1-én nyílik meg teljesen ujjonon berendezve

Melezer Jakab

üvegnagykereskedés fiókja.

Nagy raktár: Üveg, porcellán és díszműárakban, vendéglői és kávéházi berendezésekben. Alkalmi és nászajándékokban. Épületüvegezés és modern képeretkezés.

Mérsékelt árak, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNAYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150   "   "
czimbalom . . 100   "   "

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek, Dörr, Mannberg, Kotykievicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingf

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók

: Régiéket átcsereél ujra :

Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Sparing. A. Koloman

Varaždin, Ferenc József-ter.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a tavaszi és nyári ujdonságok legnagyobb része megérkezett. És pedig: Ruhára való gyapjuszövetek, zefírek, grenadinok, kartonok, nyári ruhára való könnyű szövetek.

Tavaszi női- és leányfelöltők, selyemmel bélelt kész csipkeblousok 5 koronán felüli árban, selyem blousok 7 K-tól kezdve nagy választékban kaphatók.

Férfi- és gyermekruhák, raglánok, rövid (Dendy) felöltők stb. az első bécsi gyárból.

Nagy választék szőnyeg- és függönyökben stb.

Szolid kiszolgálás!

**Csak Animo
pezsgőt igyunk!**

**Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!**

Tisztít jobban mint más fém-
tisztítószer.

Világkiállítás St.-Louis 1904.
"Grand Prix"

Jedengodišni svjedočbeni
plemnimarosec

je na prodaju.

KOVAČIĆ MARTON, Zalabenkő,
zadnja pošta: Kisszabadka.

380 magyar hold birtok,

Zalamegye legjobb részében, a murasziget kövellen közelében, mely áll:

314 hold elsőrendű síkfekvésű szántóból

66 hold kítűnő bőtermőréből

a megfelelő szilárd majorsági épületekkel 7 km. a vasuti állomástól, kiválóan előnyös munkásviszonyokkal és számos népes községekkel körülveve **kedvező fizetési feltételek mellett eladó.**

Érdeklődőknek kocsit az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt **BLOCKNER I.** hirdetőirodája Budapest, IV., Semmelweis utca 4.

Széchenyi-utca 19 sz., Tersztyenyák
féle házban 1912. július hó 1-vel
3 szobából és mellékhelyiségekből
álló

lakás

kiadandó.

ÉRTESÍTÉS!

A Csáktornyai Takarékpénztár R.-T. Csáktornya a n. é. gazdaközönség tudomására adja, miszerint sikerült, a **M. kir. Allamvasutak Gépgyára** kerületi képviselőjét elnyernie. Mindenféle **gazdasági gépek és eszközök** olcsó áron, **kényelmes lefizetés mellett** nálunk beszerezhetők, részben a **raktáron levő készletből**, melyet bármikor mindenki megtekinthet, vagy esetleg gyors **megrendelés útján!** Kérjük a n. é. gazdaközönséget megrendeléseit hozzánk juttatni, az a tőlünk megszokott előzékenységgel lesz elintézve.

Ugyanez alkalommal felhívjuk a t. építető közönség figyelmét „**ETERNIT**“ pala képviselőtünkre is. Ez a **modern építési tudomány által feltalált** s eddig **felülmulhatatlan fedőanyag** nálunk szinte **mérsékelt áron, kényelmes részletekben** szerezhető be. — **Óriási megtakarítás** a ma oly drága **épületfában**, minthogy az „**Eternit**“ pala a közönséges cserépszindely súlyának **negyedrészt** teszi csak ki. — Kérjük a nagyérdemű közönség szives megbízását.

Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Az Erzsébettéren egy

háza

szabad kézből eladó.

Bövebbet e lap kiadóhivatalában.

Sümegei méz a legjobb!

Az építelő közönég vesszi tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por és kőmentes, éltizedek óta elismert legjobb minőségű

szümegei mézünk

kizárólagos előrusítási jogát Muraközre és Horvátországra APFEL GÉZA meszkereskedő csáktornyai lakosra (a laktanya mellett) ruháztuk, kinél egy waggononként, mint kicsinyben, kerül eladásra miáltal honi gyártmányunk, mely minőség tekintetében a külföldi (stájer) meszet nagyon felulmulja, azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

Dunántúli méz- és teigagyárak r. i.

SÜMEG (Zalamegye.)

Ugyanott tenyésztőjasok kaphatók.

Sümegei méz a legjobb!

Sümegei méz kö- és pormentes!

Sümegei méz a legkiválóbb!

Árlejtési hirdetemény.

A muracsányi jegyzői lakóház építési munkálataira 21858 K 39 f engedélyeztetvén, a fentemlített munkákat biztosítása céljából az 1912. évi április hó 15-én d. e. 9 órájára a muracsányi község előjárósága helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. — A fentemlített munkálatok az 1912 évben eszközlendő munkaátadás napjától számított 8 nap alatt megkezdendők és a munkaátadás napjától számítandó 4 hónap alatt teljesen befejezendők.

Csakos szabályszerűben kiállított és pecséttel lezárt sártellen borítékan elhelyezett és közvetlen vagy posta útján, alulírott hivatalhoz beérkező ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Felhivatnak tehát a versenyezni óhajtok, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitzított nap délelött 10 órájáig az alulírott hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokhoz az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek letétbehelyezéséről kiállított letéti nyugta csatolandó. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett községi Előjáróság hivatalában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Ajánlattevők bánatpénzükkal az árlejtés napjától számított 30 napig kötelezettségben maradnak és bánatpénzüik csakis a felsőbb hatóság döntése után fog visszaadni.

Azon pályázók, kik a szóban levő munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem birnak kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni.

A munkálat elnyerője annak teljesítéséhez csakis ily anyagokat és berendezési tárgyakat építhet be, melyek a magyar szent korona országai területén állítatnak elő és termelődnek, a munkálatokhoz pedig magyar honos erőket, iparosokat munkavezetőket és munkásokat köteles alkalmaztatni.

A mennyiben építési anyagok és berendezési tárgyak Magyarország területén be nem szerethetők, külföldről beszerzése csakis a felsőbb hatóság adhat indokolt esetekben kivételes engedélyt.

Azon ajánlattevők kik alulírott községgel üzleti összeköttetésben még nem voltak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamarai bizonylattal igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

Munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartósságáért a felülvizsgálat napjától számított 1 évig jótállani és letett 5%-os bánatpénzét a község pénztárában hagyni.

Alulírott községi Előjáróság a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Kelt Muracsány, 1912. évi március hó 30-án.

826 1-1

Község előjárósága:

Haris Károly, jegyző.

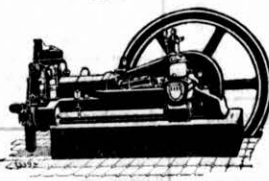
Vargec Vince, bíró.

Langen & Wolf

Wien X/3. Laxenburgerstrasse 53-55. szám.

Mérnök iroda: Pozsony, Stefania-utca 25.
A monarchia tegetljesebb motorgyára.

Világhírű eredeti OTTO motorok

Benzin, Benzol, Petrolin, Nyersolaj, világítógáz és szivógáz hajtásra, több mint 106.000 drb, egy millió lóerőn felül forgalomban.

Diesel-féle nyersolajmotorok.

A legmodernebb szerkezet. Az égő anyagok legkisebb fogyasztása.

WASHALL
legjobb mosószer
Washall Company Wien II/2r.
Kapható: MALASZ NÁNDOR czeégnél Csáktornyan.

Förangu hölgyek legkedvencebb szépitőszere a FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME.

Ezen kiváló arekenőségű az egész világon sok millió urbólgy használja, mert a legjobb tudományos bírlatok alapján készült arc-crème és mert hiteves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépitő és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely Salóban meglepő gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, teit, bársónysíma s rózsafah r lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szeplők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépit az arcot, hanem ápolja és megóvia az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 K Margit-szappan 70 fillér. Margit-puder 1 K 20 fill.

Készíti és postán küldi:
Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.
Kapható Csáktornyan:
PETHŐ JENŐ gyógyszerésznél.

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönég figyelmét, a VIII., József-körút 28. (Berkecsis-utca sarok), valamint IV. ker. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk,
— minden darab jótállás mellett adatik el. —

